

VERSLAG 80.16 (V2)

Onderzoek conserven spinazie op
Cd en Pb naar aanleiding van de
brand te Swifterbant.

Pr.Nr. 3.369 1980-06-24

Projekt: Onderzoek monsters landbouw- en visserijprodukten op con-
taminanten (VKA/Ministerie van Landbouw en Visserij).

Onderwerp: Onderzoek conserven-spinazie op Cd en Pb naar aanleiding
van de brand te Swifterbant.

Doel: Ten behoeve van het Ministerie van Landbouw en Visserij nagaan
of er t.g.v. de brand te Swifterbant besmetting van Cd en Pb in
geogste spinazie, die verwerkt is tot conserven, is opgetreden.

Samenvatting en conclusies:

In dit verslag zijn de resultaten verzameld van Cd en Pb in conserven-
spinazie van HAK Conserven B.V. te Giessen. Deze produkten zijn onder-
zocht i.v.m. een mogelijke besmetting door Cd en Pb t.g.v. de brand te
Swifterbant. De gehalten voor Cd en Pb liggen beneden de voorlopige
LAC-normvoorstellen.

Verantwoordelijk: drs N.G. van der Veen

Samensteller : drs N.G. van der Veen

Medewerk(st)ers : mw E.H.J.Berghmans-van Megen, mw A.W.Hoff,
H.J.Horstman, mw J.P.C.Hovens, J.J.M.H.Teeuwen

Ten behoeve van: ambtelijk gebruik (Ministerie van Landbouw en
Visserij)

1. Inleiding.
2. Monsterinformatie.
3. Methoden van onderzoek.
4. Analyseresultaten.
5. Samenvatting en conclusies.

1. Inleiding.

De brand te Swifterbant dd. 1980-06-01 (zie ook verslag 80.10(V1) waarbij een besmetting van landbouwprodukten met Cd en in mindere mate met Pb niet uitgesloten was, was voor het Ministerie van Landbouw en Visserij en met name de direktie VKA aanleiding om spinazie, geoogst na de brand en vervolgens door HAK Conserven B.V. te Giessen verwerkt, bij het RIKILT te laten onderzoeken op Cd en Pb. Hoewel HAK Conserven B.V. het produktieproces liet doorgaan, zouden de spinazie-conserven tot na het gereedkomen der analyses niet op de markt gebracht worden.

2. Monsterinformatie.

Dd.1980-06-16 werden 5 dozen, elk bevattend 10 potten spinazie, afkomstig van HAK Conserven B.V. te Giessen, door Broeders(AID) op het RIKILT afgeleverd.

Elke doos korrespondeerde met een bepaald perceel.

Twee dozen bevatten spinazie in potten van 370 ml en waren afkomstig van perceelnummer 46-14(Jeuken) en perceelnummer 107(Ter Meer).

Drie dozen bevatten spinazie in potten van 720 ml en waren afkomstig van de perceelnummers 37(Van Zijl), 108(Zwama) en 111(Van Splunter).

De produktiedatum liep van 7 t/m 16 juni 1980.

De percelen waarvan de spinazie afkomstig was, hebben waarschijnlijk in de nabije omgeving van de brandhaard gelegen.

3. Methode van onderzoek.

Uit elke doos, korresponderend met een perceel, werden willekeurig 4 à 5 potten genomen en in enkelvoud op Cd en Pb geanalyseerd, m.b.v. vlam-atomaire absorptie spektrometrie.

Voor de uitvoering van de analyses wordt verwezen naar verslag 80.10(V1).

4. Analyseresultaten.

De analyseresultaten, gebaseerd op het verse produkt, zijn vermeld in tabel I.

De gemiddelde waarden per perceel zijn vermeld in tabel II.

Opmerking: Achter de perceelnummers in tabel I(3e kolom) zijn kleine letters geplaatst. Deze letters slaan op de nummering die door de afdeling aan de potten is gegeven.

Tabel I.

RIKILT nr.	Relaas nr.	Perceel nr.	Herkomst monster	Droge stof	mg/kg in verse produkt	
					Cd	Pb
22090/ 22099	1292A	37c e g i	Van Zijl	8,97 8,79 9,00 8,92	0,07 0,08 0,07 0,08	0,05 0,06 0,06 0,09
22100/ 22109	1291A	46-14a c e g i	Jeuken	8,56 7,85 8,21 8,28 9,02	0,12 0,10 0,10 0,12 0,11	0,13 0,10 0,11 0,11 0,10
22110/ 22119	1290A	107a c e i	Ter Meer	8,65 7,97 7,97 8,65	0,09 0,09 0,09 0,09	0,08 0,06 0,09 0,06
22120/ 22129	1289A	108a c e g i	Zwama	8,86 9,25 9,42 9,68 9,10	0,10 0,13 0,12 0,11 0,12	0,12 0,12 0,12 0,15 0,14
22130/ 22139	1288A	111 a c g i	Van Splunter	9,98 10,11 10,64 9,27	0,09 0,09 0,10 0,09	0,08 0,09 0,11 0,09

TABEL II.

RIKILT nr.	Relaas nr.	Perceel nr.	Herkomst monster	% Droge stof gemiddeld	gemiddeld gehalte in verse produkt* Cd	Pb
22090/ 22099	1292A	37	Van Zijl	8,92	0,08	0,06
22100/ 22109	1291A	46-14	Jeuken	8,38	0,11	0,11
22110/ 22119	1290A	107	Ter Meer	8,31	0,09	0,07
22120/ 22129	1289A	108	Zwama	9,26	0,12	0,13
22130/ 22139	1288A	111	Van Splunter	10,00	0,09	0,09

* gehalte in mg/kg.

Samenvatting en conclusies:

Dit verslag geeft de analyseresultaten van Cd en Pb in conserven-spinazie van HAK Conserven B.V. te Giessen. Deze producten zijn geanalyseerd i.v.m. een mogelijke besmetting door Cd en Pb t.g.v. de brand te Swifterbant. De gehalten aan Cd en Pb in deze producten liggen beneden het voorlopige LAC-normvoorstel, waarbij voor Cd en Pb gehalten opgegeven zijn van 0,15 resp. 0,30 mg/kg, gebaseerd op het verse produkt.

De gehalten lijken voor Cd aan de hoge kant te liggen, omdat uit een inventarisatieonderzoek, uitgevoerd t.b.v. het IB te Haren is gebleken dat van de 83 onderzochte spinaziemonsters slechts 6% een gehalte te zien gaven boven 0,15 mg/kg. 18% van de monsters overschreed een gehalte van 0,10 mg/kg. Juist bij de verwerkingsprocedure van spinazie tot conserven mag verwacht worden dat Cd gedeeltelijk via het afvalwater verdwijnt. Volledigheidshalve zij vermeld dat voor Pb 11% van de monsters een gehalte van 0,15 mg/kg overschreed en 34% een gehalte van 0,10 mg/kg.

Na gereedkomen der analyses dd.1980-06-18 werd HAK Conserven B.V. door VKA op de hoogte gebracht en konden de betreffende producten weer afgezet worden.

cc.

Direktie V.K.A.(H.J. Mol),

Van Doesburgh,

Bulzer,

De Ruijg,

Van der Veen,

medewerkersverslag(5x)

()

()